

Sygn. akt III RC 120/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2016r.

Sąd Rejonowy w Krośnie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Renata Leja-Syniec

Protokolant: sekr.sądowy Sylwia Chodorowska

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2016r. w Krośnie

na rozprawie

sprawy **z powództwa K. S.**

przeciwko P. S.

o alimenty

I. o d d a l a powództwo,

II. z n o s i wzajemnie między stronami koszty postępowania w sprawie.

Sygn. akt III RC 120/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 18 października 2016 r.

Powód K. S. 4 marca 2014 r. wniósł pozew przeciwko P. S. o zasądzenie alimentów w kwocie po 1000 zł miesięcznie płatnych do 10-tego dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności.

W uzasadnieniu powód podał, że pozwany jest jego synem ze związku małżeńskiego z D. S.. Małżeństwo było wynikiem niedojrzałości, tradycji, a w praktyce od samego początku układało się źle, każde z małżonków mieszkało u swoich rodziców. Podał, że od urodzenia dziecka to jest od 5.10.201976 roku dobrowolniełożył na utrzymanie dziecka, kupił wyprawkę. W okresie od 1976 do 2000 roku płacił alimenty na syna i został z długiem w Funduszu Alimentacyjnym w kwocie 12.000 złotych. Pracę podjął zaraz po maturze, od 1 lipca 1976r. W latach 1979-1981 roku odbywał zasadniczą służbę wojskową. Po wyjściu z wojska chciał dobrowolnie płacić alimenty, ale żona stwierdziła, że chce mieć na piśmie przez sąd i komornika. Po tym okresie alimenty były podnoszone sądownie lub dobrowolnie, dodatkowo był obciążany kosztami komorniczymi. Potem sąd w Leżajsku zasądził 30 % zarobku, nie mniej niż 300 złotych, która to kwota była bardzo wysoka na ówczesne czasy. Podał, że w latach 1991 do 2000 roku był bezrobotny, mimo tego płacił alimenty po 10-50 zł miesięcznie i nie miał sprawy o uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego. W latach 1984-1994 był bezdomny, gdyż wymeldowano go z mieszkania zakładowego, w 1994 dostał mieszkanie komunalne, które się spaliło i nie otrzymał żadnej pomocy.

Od 2010 roku czterokrotnie podejmował próby założenia działalności, którą później rozwiązywał z uwagi na brak opłacalności. W 2010 roku otrzymał mieszkanie socjalne. W styczniu 2013 roku otrzymał orzeczenie o niepełnosprawności. Obecnie jest w beznadziejnej sytuacji, bo po odliczeniu podstawowych płatności pozostaje mu

160 złotych , żadaną kwotę alimentów chciałby przeznaczyć na zakup lodówki , pralki , kuchenki oraz chciałby ogrzać zimą mieszkanie.

Kurator nieznanego z miejsca pobytu pozwanego wniósł o oddalenie powództwa .

SR w Krośnie wyrokiem z dnia 24 września 2014 roku zasądził od pozwanego na rzecz powoda alimenty w kwocie po 350 złotych.

/ k. 35 akt sprawy /

Sąd Okręgowy w K. , rozpoznając sprawę w wyniku apelacji pozwanego , uchylił zaskarżony wyrok, znosząc postępowania poczynając od 19 sierpnia 2014 roku i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania .

/ k.270 akt sprawy /

Powód modyfikował żądania pozwu , ostatecznie pismem z dnia 31 maja 2016 roku / karta 325 i następne/ wniósł o zasądzenie alimentów w kwocie po 800 złotych , począwszy od dnia 1 maja 2013 roku .

Podał , że zarzuty zawarte w apelacji nie polegają na prawdzie i stanowią pomówienie , mają na celu dyskryminowanie jego osoby, aby wpłynąć na wysokość alimentów .

Zarzucił , że to jego była żona prowadziła rozrywkowy tryb życia , wyjeżdżała za granicę , okradła go przez wiele lat , piła alkohol przez słomkę , aby szybciej się upić .

Powód przez 5 lat spał na Dworcu Centralnym w W. i nie widzi w tym nic rozrywkowego .

Dodał , że w wieku 20 lat był kierownikiem zimowego utrzymania , w wieku 21 lat otrzymał mieszkania zakładowe , a wieku 30 lat prowadził duże budowy . Z racji zajmowanego stanowiska miał bezpłatne zakwaterowanie i inne przywileje , od takich zarobkach i przywilejach była żona , mgr inżynier w Wydziale geodezji mogła sobie pomarzyć . Zaprzeczył , że przebywał w zakładzie karnym .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód K. S. ma obecnie 60 lat. Pozwany P. S. ur. (...) jest synem powoda K. S. i D. S. .Pochodzi ze związku małżeńskiego . Pozwany urodził się w Ż. , w miejscowości , w której znajdowała się izba porodowa, niedaleko domu rodzinnego D. S. . Pozwany nie urodził się w K. , pomimo że w czasie gdy D. S. była w ciąży , małżonkowie zamieszkiwali w K. , gdyż zarówno powód , jak i jego rodzice chcieli , aby D. S. urodziła u siebie . Gdy dziecko miało kilka miesięcy D. S. przyjechała z dzieckiem do K. i zamieszkiwała u rodziców powoda. Opiekę nad dzieckiem sprawowała praktycznie sama , gdyż powód pracował , a popołudnia spędzał poza domem. Również dziadkowie nie garnęli się do pomocy . W Boże Ciało 1977 roku pomiędzy małżonkami doszło do kłótni . D. S. wyjechała do domu rodzinnego , z zamiarem , że wróci . Po dwóch miesiącach do W. przyjechał powód , mówiąc , żeby żona już nie przyjeżdżała do K. i przywiózł jej rzeczy . D. S. pozostawiła syna u swoich rodziców , ona zaś , po zakończeniu rocznego urlopu dziekańskiego , wróciła na studia do K. . Powód zamieszkał w K. , w pierw u swoich rodziców , potem w przydzielonym mu mieszkaniu zakładowym. Powód złożył pozew o rozwód małżeństwa , ale powództwo zostało oddalone wyrokiem z dnia 20 marca 1979 roku . W okresie od 1979 do 1981 odbywał służbę wojskową .Po odbyciu służby wojskowej wrócił do K. do pracy w (...) , gdzie pracował w okresie od lipca 1976 roku do 24 listopada 1982. Związał się z inną kobietą , z którą miał dziecko .Dziecko to oddał do domu dziecka . Złożył po raz kolejny sprawę o rozwód i wyrokiem z dnia 13 września 1988 roku małżeństwo K. S. z D. S. zostało rozwiązane przez rozwód , władza rodzicielska powoda została ograniczona do prawa wpływu na wychowanie małoletniego syna . W wyroku ustalono, że powód będzie alimentował dziecko w sposób ustalony wyrokiem SR w Leżajsku z dnia 24 stycznia 1983 roku, w którym zasądzono od powoda alimenty na syna w kwocie po 2.000 złotych , począwszy od 15 12.1982 roku. Alimenty na rzecz powoda , wraz z upływem czasu były podwyższane.

Powód od 1983 roku kilkakrotnie zmieniał prace , aby uzyskać wyższe dochody . Stracił mieszkanie zakładowe w związku ze zwolnieniem się z firmy, która mieszkanie przydzieliła .Przez kilka lat był osobą bezdomną. Od 1992 roku pozostawał bez pracy . W latach 2000 – 2011 / z przerwami w związku zawieszeniem /prowadził działalność gospodarczą , którą jednak ostatecznie wyrejestrował z powodu braku dochodów.

Alimenty na rzecz powoda były egzekwowane przez komornika , a od 1992 roku wypłacane przez fundusz alimentacyjny , również w czasie gdy powód prowadził działalność gospodarczą. Powód wpłacał drobne sumy , aby uniknąć odpowiedzialności za przestępstwo nie alimentacji .

Powód w ogóle nie interesował się synem . Od czasu gdy D. S. wyprowadziła się z K. w 1977 roku do chwili obecnej widział syna jedynie kilka razy . W 1983 roku , po kilkuletniej nieobecności ,przyjechał w Wigilię , zabrał dziecko na przejażdżkę samochodem i nigdy więcej się nie pojawił . Kolejne spotkania miały miejsce przy okazji wizyt pozwanego u dziadków w K. . Trwały one krótko , powoda w zasadzie nic nie interesowało , co dotyczyło jego syna .Do syna wysłał jeden raz list z zakładu karnego , był bowiem aresztowany w związku z podejrzeniem popełnienia kradzieży z włamaniem .

30 stycznia 2013 roku powód otrzymywał pierwsze orzeczenie o niepełnosprawności/ lekki stopień/ , potem otrzymał kolejne , ostatecznie orzeczenie o niepełnosprawności dotyczy okresu od 16.06.2014 do 30.09.2016 r. W związku z orzeczeniem o niepełnosprawności otrzymywał zasiłek stały. Obecnie powód jest zarejestrowany w PUP jako bezrobotny , wcześniej też był kilkakrotnie zarejestrowany .

Powód korzystał z pomocy (...) w postaci dodatku mieszkaniowego, obiadów , zasiłków celowych i okresowych .

Otrzymał mieszkanie socjalne, w którym mieszka do tej pory, ponosząc koszty z tym związane .

Pozwany K. S. z zawodu jest informatykiem , mieszka i pracuje w Niemczech . Zarabia około 4000 euro miesięcznie , na utrzymaniu ma niepracującą żonę i dwie córki . Ma mieszkanie we W. , które wynajmuje , a za odstępną spłaca raty kredytu zaciągniętego na jego zakup.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie:

- odpisu aktu urodzenia pozwanego,
- umowy najmu lokalu socjalnego,
- decyzji (...) w K.,
- orzeczeń o stopniu niepełnosprawności,
- zaświadczeń PUP w K.,
- faktur VAT za energię,
- zajęć komorniczych wynagrodzenia za pracę z tytułu egzekucji świadczeń alimentacyjnych,
- wyroków SR w K. z dn. 12.07.1979r. i 12.01.1988r.,
- wyroków SR w L. z dn. 13.09.1988r., 9.04.1990r. 18.06.1993r., 27.03.1996r., 12.08.1998r.,
- protokołu rozprawy przed SR w L. z dnia 14.11.1985r.,
- pisma Biura Rzecznika Praw Obywatelskich z dn. 26.01.1998r.,
- decyzji z dn. 1.03.1994r.,

- decyzji o przyznaniu świadczenia z funduszu alimentacyjnego z dn. 25.11.1992r.,
- decyzji o zmianie wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego z dn. 15.07.1993r.,
- pisma do Prokuratury w K. z dn. 8.07.2015r.,
- świadczenia pracy powoda z dn. 10.07.2015r.,
- zarządzenia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ł. z dnia 17.11.2014r.,
- pisma ZUS z dnia 16.07.2015r.,
- postanowienia Prokuratury Rejonowej z dnia 29.05.2015r.,
- decyzji Prezydenta Miasta z dnia 17.10.2011r.,
- wyciągu (...),
- zaświadczeń (...) z dnia 7.06.2016r. i 8.06.2016r.,
- kwestionariuszy rodzinnego wywiadu środowiskowego,
- pisma do komornika SR w K. z dnia 24.02.1992r., 14.08.1992r., 11.12.1997r.,
- postanowienia komornika SR w K. z dnia 29.10.1992r.,
- pisma komornika SR w K. z dnia 18.11.1992r.,
- pisma ZUS z dnia 26.11.1992r.,
- pisma do komornika z dnia 14.04.1994r., 22.05.1995r., 22.10.1995r.,
- pisma do (...) w K. z dnia 29.04.1996r., 16.04.1997r.,
- pisma ZUS z dnia 12.09.1997r.,
- pisma do Aresztu Śledczego w B. z dnia 22.12.1997r.,
- pisma do KP w G.,
- pisma do Komornika SR w K. z dnia 27.05.1998r.,
- pisma do (...) w K. z dnia 01.06.1998r., 31.03.2000r.,
- decyzji ZUS z dnia 31.08.1998r., 19.11.1998r.,
- pisma do K. w K. z dnia 31.05.2006r., 8.12.2006r., 23.10.2007r., 22.06.2010r., 13.12.2010r.,
- kart rozliczeniowych,
- wydruku elektronicznego płacy za rok 2014r. w języku niemieckim,
- PIT-ów28 za rok 2014 i 2015,
- informacji o przychodach podatnika,
- dowodu spłaty kredytu hipotetycznego,

- umowy o kredyt z dnia 09.05.2005r.,
- odpisu skróconego aktów urodzenia córek pozwanego,
- odpisu skróconego aktu małżeństwa pozwanego,
- akt KMP 257/98,
- zeznań świadków S. P., A. J., D. S. i K. D.,
- zeznań stron

Sąd zważył, co następuje:

Obowiązek alimentacyjny, tj. obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania, obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo (art. 128 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego).

Kolejność osób zobowiązanych do alimentacji wynika z art. 129 k.r. i o., który przyjmuje, że zstępni wyprzedzają wstępnych, zaś wstępni wyprzedzają rodzeństwo. Jeżeli jest kilku zstępnych lub wstępnych, obowiązek ten obciąża bliższych stopniem przed dalszymi, zaś krewnych w tym samym stopniu obciąża w częściach odpowiadających ich możliwościom zarobkowym i majątkowym.

Konieczną przesłanką powstania obowiązku alimentacyjnego jest niedostatek uprawnionego (art. 133 § 2 k.r. i op).

Zdaniem Sądu powód znajduje się w niedostatku, ponieważ nie może w pełni, własnymi siłami, z własnych środków, zaspokoić swych usprawiedliwionych potrzeb.

Zgodnie z art. 144¹ k.r. i op. zobowiązany może uchylić się od wykonania obowiązku alimentacyjnego względem uprawnionego, jeżeli żądanie alimentów jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Nie dotyczy to obowiązku rodziców względem ich małoletniego dziecka.

Art. 144¹ został dodany przez ustawę z 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 220, poz. 1431).

W ten sposób ustawowe umocowanie zyskał pogląd wyrażony w orzecznictwie (zob. szczególnie pkt 8 uchwały pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej SN z 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, LexisNexis nr (...), OSNCP 1988, nr 4, poz. 42, tj. wytycznych SN w zakresie wykładni prawa i praktyki sądowej w sprawach o alimenty, zgodnie z którym w razie rażąco niewłaściwego postępowania osoby uprawnionej do alimentów, budzącego powszechną dezaprobatę, dopuszczalne jest oddalenie powództwa w całości lub w części ze względu na zasady współżycia społecznego. Zawinione zachowania są powszechnie potępiane w społeczeństwie i nie można zakładać, ażeby osoba doznająca krzywdy w każdym przypadku mimo to zobowiązana była do świadczenia alimentów na rzecz osoby ją krzywdzącej tylko dlatego, że obowiązek alimentacyjny wynika z pokrewieństwa.

Przepis art. 144¹ może mieć również zastosowanie w przypadku żądania alimentacyjnego rodzica wobec dorosłego i usamodzielnionego dziecka.

Za oddaleniem powództwa może w takim przypadku przemawiać to, że rodzic dziecko porzucił, nie interesował się jego losem czy nie przyczyniał się do jego utrzymywania i wychowywania. Za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego może zostać uznane, przykładowo, żądanie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zasądzenia alimentów na rzecz znajdującego się w niedostatku 76-letniego ojca, który przebywa w Domu Pomocy Społecznej i choruje na schizofrenię, od usamodzielnionego syna. Taką ocenę może uzasadniać ustalenie, że ojciec porzucił syna, gdy miał on cztery lata, i od tego czasu nie wywiązywał się w stosunku do niego z obowiązków rodzicielskich, nie uczestniczył w

jego życiu, nie utrzymywał kontaktów z nim ani z jego rodziną, a po jego odejściu z domu alimenty na rzecz syna były egzekwowane przez komornika jedynie przez okres półtora roku. Dodatkowo za oddaleniem powództwa przemawiała aktualna sytuacja finansowa syna (jego dochody praktycznie bilansowały się z wydatkami). Nie pozwalała ona na realizację obowiązku alimentacyjnego wobec ojca bez uszczerbku dla utrzymania siebie i rodziny (zob. wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków z 28 lutego 2013 r., III RC 53/13, www.orzeczenia.ms.gov.pl; zob. też wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków z 7 marca 2013 r., III RC 481/12, www.orzeczenia.ms.gov.pl).

Należy zaznaczyć, że nawet jeśli żądane kwoty alimentów nie stanowiłyby nadmiernego ciężaru dla pozwanego, posiadającego możliwości zarobkowe, wykonywanie przez rodzica władzy rodzicielskiej z rażącym zaniedbaniem opiekuńczym i wychowawczym wobec synów może samodzielnie uzasadniać oddalenie powództwa o alimenty na podstawie art. 144¹ (zob. wyrok Sądu Okręgowego w Słupsku z 7 lutego 2014 r., IV Ca 34/14, www.orzeczenia.ms.gov.pl).

Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie pozwany może skutecznie powoływać się na zasady współżycia społecznego, bowiem powód dopuścił się rażącego naruszenia zasad współżycia w rodzinie. To on doprowadził do rozkładu pożycia / mimo, że w wyroku nie przypisano mu winy w tym zakresie /, to on w ogóle nie interesował się synem, a z ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego nie wywiązywał się dobrowolnie. Owszem nie został pozbawiony władzy rodzicielskiej, jedynie miał ograniczoną władzę, ale postępowanie powoda kwalifikowało się na pozbawienie go władzy rodzicielskiej. Dodatkowo, zdaniem sądu, to powód swoim postępowaniem doprowadził do tego, że obecnie nie może utrzymać się samodzielnie. Do takiej sytuacji doprowadziło zawinione przez niego zachowanie. Powód pomimo, że miał dobrą pracę, zrezygnował z niej. Jak sam napisał w jednym z pism procesowych, cytuję: "przysługiwało mi z racji zajmowanego stanowiska bezpłatne zakwaterowanie, o innych przywilejach i zarobkach nie wspomnę, ze względu na skromność. Na pewno była żona mgr.inż. kier. Wydz. Geodezji w L. o takich zarobkach może/ w oryginale: morze/ pomarzyć /we śnie/". Najprawdopodobniej powód zmieniał pracę, bo dopuszczał się naruszeń pracowniczych np. praca pod wpływem alkoholu. Takie przypuszczenie może wynikać z tego, że powód miał kiedyś problem z alkoholem, do czego się sam przyznawał. Niewykluczone, że powód nie chciał mieć stałej pracy, wołał pracować na czarno, aby uniknąć płacenia alimentów.

Mając na uwadze powyższe powództwo należało oddalić. O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 108 kpc.